

Ese de dóue ori in septemana:

Joi-a si Duminéc'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diuimetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patraru de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diuimetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptu: Redactiunei „Lumina“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuu publicatiuniloru, se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Sibiu, la 20 Oct. 1874.

Dela congresulu electivu.

On. publicu cetitoriu alu „Luminei“ cu sete va fi asteptandu reporturi despre lucrarile de mare insemnătate pentru poporulu romanu si in specie pentru biserica dreptu sitoria din provinci'a nóstra metropolitana, cari cu inlocuirea autonomiei nóstre bisericesci sunt puse in curgere naintea congresulu nostru metropolitanu; drept-aceea cugetu a face unu servitiu placutu cetitoriloru DVóstre, candu prin sirele aceste vinu a comunicá mointele mai interesate peste cari a trecutu congresulu pana acuma, descoperindu-mi deodata dorinti'a, ca si cele ce voru decurge peste intrég'a sessiune, se vi le aducu la cunoscintia. *)

Congresulu dupa tóte formalitatile prescise s'a deschisu la 15 Oct. prin P. S. Sa parintele Eppu alu Caransebesiului Ioanu Popasu, ca celu mai betranu archiereu din provinci'a metropolitana. Deputatii congresuali impartindu-se in 3 sectiuni verificátorie, fia-care diecesa formandu o sectiune de sine, — aradanii au verificatu pre caransebesieni, acesti'a pre archidiecesani si cesti din urma pre aradani. Prin acésta impartire indata la inceputu s'au observatu incordárele intre deputati, facendu-si caransebesienii scrupuli peste scrupuli intru verificarea archidiecesaniloru, de unde a urmatu, cá mai jumetate dintre sibieni s'au relegatu la comisiunea verificátoria, carea s'a alesu la 16 Oct. in siedinti'a constituante.

In acésta siedintia s'au alesu de notari urmatorii deputati: protopr. I. Popescu, Dr. Bocia, si Candrea din archidiecesa, protop. C. Gurbanu, M. B. Stanescu si P. Rotariu din dieces'a Aradului, protopr. Andreeviciu, I. Ioanasiu si I. Vartolomeu din dieces'a Caransebesiului.

Desbaterile din siedintiele urmatórie a fostu numai verificarile alegeriloru dificultate, in firulu caror'a cu multa parere de reu trebuie se constatezu, cá spiritulu de partida, ce a predomnit discusiunile, a provocatu indignatiune chiaru — in cei nepreocupati, ba la unu locu ajunsu treb'a, de o parte suspicióna pre ceea-lalta cu falsificarea unui actu de alegere — pe cale rusinósa, pana candu dupa o desbatere de o dia in siedintia secreta si publica, totu lucrulu s'a deveditu de ridiculosu, éra actele intru tóte corecte si autentice.

Verificarile s'au terminatu in siedinti'a de ieri (Sambata) si asia de abia pe astadi a venitu rondulu la actulu alegeri de metropolitu.

Intr'aceea conferintiele nu mai incetau; la inceputu s'au tienutu vr'o dóue comune, inse comuniunea fu numai ilusorica, cáci numai decátu se desvoltara dóue partide, un'a a ardeleniloru — pentru par. Archimandritu Pope'a, alt'a sub conducerea matadoriloru nostri din tóte partile metropoliei — pentru par. Eppu Popasu. — Ce va se in-

*) Ne vei deobligá fórté déca, necrutandu-ti ustenelele, in interesulu publiculu nostru, ni vei comunicá cele postreunte in Congresu. *Red.*

semne acést'a, cu mintea mea nu pricepu; cum de par. Eppu alu Caransebesiului deodata devine a fi imbraciatu de catra toti cei ce numai ieri — alaltieri erá combatu si criticatu in diurnalistica si in giururi private, éra par. archimandritu Pope'a, celu cunoscutu naintea romaniloru de pretotindinea — de unu barbatu eminente, cu moralu nepetatu, inzestratu cu invetiatura adunca, ca pucini, ba potemu dice — nimeni altulu din intregu clerulu nostru, — de odata se devina odiu si despiciare chiar naintea barbatiloru, pre cari de altmintrea ni-ar placé a ii stimá de fruntasi ai nostri, iubitori de morala.

Din dese conferari a resultatu si unu feliu de programa pentru cei cari au subscris'o, ca adeva se se aperi autonomi'a bisericésca in tóte directiunile si se se pasiésca solidariu in contra reactiunei. La program'a acést'a am vediutu subscrise numele unoru barbati fruntasi ai nostri langa alu altor'a pana acuma nu pré laudati ba chiar innegriti de diurnalistic'a nóstra. Ne-amu bucurá din inima déca acést'a impaciuire ar durá peste mai indelungatu timpu.

In diu'a de 20 Oct. in mic'a biserica din cetatea Sibiiului de timpuriu erau indesati deputatii si publiculu curiosu; la 11 óre se incepù siedinti'a cu autenticarea protocolulu din siedinti'a antecedente. P. S. Sa par. Eppu Ioanu Popasu aduce la cunoscintia, cá consistoriulu mitropolitanu — in urmarea renunciarei P. Sale — conducerea actulu de alegere a incredintiat'o P. S. Sale dlui Eppu alu Aradului Mironu Romanulu ca comisariu consistorialu substituitu, deci P. S. Sa inviatu de o deputatiune numai de cátu sosesece intre strigari de „se traiésca“ in biserica si ocupandu loculu presidialu, dispune pentru cele de lipsa la actulu alegeri; constatandu-se cá dintre deputatii presinti, archidiecesanii suntu cu trei-insi mai multi decátu aradanii si caransebesienii la olalta, pentru sustienerea paritatii prescise in statutulu org. prin sórté s'a scosu din urna numele dloru Dr. Nemesiu, Almasianu si Patitia, cari se oprescu dela votare, si asia s'au admisu 53 votanti din archidiecesa, si totu atáti'a din diecesele sufragane.

Comisiunea scrutinatória s'a alesu in persónele dd-loru N. Ratiu, Ant. Mocioni si P. Cosma; deci punendu-se la cale votarea, fia-care deputatu indreptatitu se poftesce dupa nume a pune siedul'a in urna, si resultatulu este, cá pentru par. Eppu Popasu au votatu 64, pentru par. Archimandritu Pope'a 40, pentru par. Eppu Romanulu 1. si o siedula s'a datu alba, — deci P. S. Sa comisariulu consistorialu substituitu enuniciandu resultatulu, dechiara pre P. S. Sa Eppulu Ioanu Popasu ca alesu de AEppu si Metropolitu alu romaniloru gr. or. din Ungari'a Transilvania *). Dupa acestea se alege deputatiunea, carea se substérna Mai. Sale actulu de alegere — in persónele deputatiloru Ioanu Metianu, protopr. Andreeviciu,

*) Dupa cum se dá cu socotéla, intre cele 40 voturi pentru par. Pope'a 5 suntu din dieces'a Aradului si 1 din dieces'a Caransebesiului. *Cores.*

Iacobu Bologna, I. Branu de Leméni, Dr. Vasiciu si Elia Floca.

Actulu de alegere terminandu-se, nou alesulu Mitropolitu impartasindu-ni binecuventarea archiepiscopescă, ne asecura despre bunele sale intentiuni, că adevărat, se va îngriji de buna-starea preoților și a poporului, va născuși a întări rădăcinile autonomiei, va curăți biserică de spine și maracini, va călca în urmă marelui seu antecesoru Siaguna et. și urmatu de bineventurile celor presenti, în socitu de par. Eppu alu Aradului — se îndepărteza din biserică, era deputatii congresuali numai decâtu i-se prezentara în resedinția, pentru a-si descoperi omagiile naintea P. S. Sale.

Cu aceste se termină actulu mare alu alegerei de mitropolit. Dare-ar bunulu Dumnezeu ca în noulu capu alu provinciei noastre mitropolitane se potemu stimă pre unu adevăratu și demnu urmatoriu alu nemuritoriului Siagun'a.

Gregoriu.

Cuventarea

parintelui episcopu alu Caransebesiului *Ioanu Popasu*,
țienuta la deschidere Congresului electoralu din ¹⁵/₂₀
Octobre a. c.

*Venerabilu Congresu! Multu Stimatiloru Domni deputati
și mireni!*

„Mari și minunate suntu lucrurile, ce le faci tu Dămine Dumnezeu
nostru în mijloculu nostru, și la gândurile tale nu este
nimenea, cine să se asemene tie. Asia striga proroculu
Davidu în cântarea sa a 29-a.“

N'a trecutulu multu preste unu anu de dile, de candu noi ne-amu fostu adunatu în această s. biserică, pentru ca se întregimu scaunulu archiepiscopescu și metropolitanu alu Romanilor dreptmaritori din Ungari'a și Transilvani'a, devenitu vacantu prin mărtea mai tempuriă, de cum acceptamu noi, a Marelui și neuitatulu nostru Archiepiscopu și Mitropolitu Andreiu și éta-ne astadi era strinsi aci pentru ca se întreprindemu o nouă alegere a capulu Archiepiscopesci și Mitropoliei noastre,

Precum ve este cunoscutu, urmatoriulu nemuritoriulu nostru Archiepiscopu Andreiu, Escelenti'a Sa fostulu nostru Archiepiscopu și Mitropolitu Procopiu Ivacicoviciu, fu alesu prin congresulu bisericescu serbescu de Mitropolitu alu Serbiloru, și întaritu în această demnitate prin preinalt'a resoluțiune regescă din 6 Augustu a. c. după ce Escelenti'a Sa, la provocarea înaltulu Ministeriu reg. unghurescu de culte a fostu-renunțiatu necondiționatu la demnitatea de Archiepiscopu și Mitropolitu alu Romanilor ortodocși din Ungari'a și Transilvani'a, îndreptandu-se înaltu Preasanti'a Sa după sosirea sa la Carlovetti cu unu actu de renunțiere și deadreptulu contra Venerabilulu nostru Consistoriu metropolitanu, și astfel noi Romanii dreptmaritori amu ramasu era fara Archiepiscopu și Mitropolitu.

Intr'adeveru Multu Stimatiloru D. deputati, aceste dese veduviri ale scaunulu nostru archiepiscopescu și metropolitanu nu se pôte a nu ne insufia îngriji și serioșitate, pentru-că prin aceste dese veduviri, după natur'a lucrurilor și a omenilor, multe întreprinderi necesare și folositoare se intrerumpu și remanu cu totul neînființate, Archiepi'a și Metropolia noastră se împedeca în consolidarea lor, biserică noastră suferă și patimesce în înaintarea și prosperitatea ei. Dar îngrijirea și nelinștea noastră se domolesce îndată ce gândimu că Dumnezeu, care conduce universulu, îngrijesce și conduce și Archiepiscopescă și Metropolia noastră, elu tôte le întorce spre folosulu nostru, după cum dice Apostolu Pavelu contra ro-

mani (VIII. 28.) „Celoru ce iubescu pre Dumnezeu, tôte li se lucrăza spre bine.“ Numai și noi Representantii clerulu și poporulu din întreaga Metropolia se cautamu, ca la actulu celu momentosu alu alegerei de archiepiscopu și Mitropolitu, ce ne stă înainte, sa fimu condusi de semtiulu datoriei, ce ni-o impun santieni'a lucrulu și gravitatea situațiunei, în care ne aflamu.

Deci noi la alegerea fiitoriulu nostru Archiepiscopu și Mitropolitu avemu se fimu însufletiti de cea mai buna întielegere, dragoste și încredere împrumutata, urmandu sfatulu ce-lu dă santulu Apostolu Pavelu Filipșeniloru candu graesce: Pliniti-mi bucuri'a mea ca un'a se gânditi, o dragoste se aveti, cu o voia se fiti, o întielegere se aveti, socotindu unulu pre altulu mai susu decâtu pe sine însusi. Noi la actulu celu importantu alu alegerei, ce ne stă înainte, avemu se fimu un'a pentru-că la această alegere toti avemu unulu și același scopu, un'a și aceeași țienuta, adevărat înalta misiune și binele Archiepiscopesci și alu Mitropoliei noastre, prin urmăre dela alegandulu nostru Archiepiscopu și Mitropolitu noi toti cerem, ca elu se asigureze pacea dinlăntu și dinafara a bisericei noastre, ca elu se pazesca și se apere legalminte, dara cu statornicia și cu totu deadinsulu, bunulu dreptu, credinți'a stramosiescă și autonomi'a bisericei noastre recastigate cu atâtu amaru de sacrificii, sancțiunata pre gratiosu de Maiestatea Sa pre înduratulu nostru Imperatu și Rege Franciscu Iosifu I-le și petrecuta în condiția legiloru prin bunăvoinți'a înaltulu corpu legiuitoriu alu scumpei noastre patrii. Dela Archiepiscopulu și Mitropolitulu, ce avemu se-lu alegemu, cerem mai departe ca elu în socitu de ajutoriulu lui Dumnezeu, și spriginitu de puternică conlucrare a reprezentatorilor clerulu și poporulu Mitropoliei noastre, întruniti mai alesu în congrese și sinode eparchiale se faca ca se resara sôrele culturai, moralității, religiosității asupr'a credinciosiloru nostri din Ungari'a și Transilvani'a, noi toti în fine cerem dela alegandulu capu bisericescu alu Mitropoliei noastre ca se puna adancu la înima cuvintele s. Apostolu Pavelu scrise contra Titu: Pastoresce turm'a lui Cristosu, nu ca și candu ai domni asupr'a ei, ci întru tôte răbdarea, blandeti'a și întieptiunea.

Multu stimatiloru d. Deputati! Actulu alegerei, ce ne stă înainte, este de mare însemnatate în viața noastră și în viața Archiepiscopesci și Mitropoliei noastre. În zilele aceste unu milionu și mai multu de siese sute de mii de credinciosi ai bisericei noastre privescu la noi, Dumnezeu depune acum în manele noastre sôrtea Archiepiscopesci și Mitropoliei noastre.

O! veniti dar se pasimu la alegere în cea mai buna întielegere și creștiniescă întrunire, veniti se ne damu voturile noastre după cea mai buna cunoștința de noi însine, și după o drépta orientare în afacerile noastre archiepiscopescane și metropolitane, și Dumnezeu parintiloru nostri prin santulu seu duhu se va pogori în mijloculu nostru, va lumină, ne va întări și ne va conduce ca se seversimu și acestu momentosu actu de alegere, ce ne stă înainte, spre mai mare lauda a numelui lui, spre înflorierea maicei noastre biserici, și spre fericirea tuturor fililor ei. Aminu.

Prin această dechiaru congresulu electoralu de deschisu.

La această cuventare din partea congresulu răspunde Ilustritatea Sa D. Branu de Leméni prin cuventarea ce urmăza:

Ilustrissime domnule! Prea santite parinte Episcópe!

Petrunsi de cele multe adevăruri sante ce cuprinde cuventarea Ilustrității Vóștre, și miscati de parintescile invitari la actulu celu momentosu alu alegerei archiepiscop-

copului si metropolitului nostru, mi-iau voie in urm'a onorificei insarcinari primite din partea prea stimatilor condeputati congresuali, a cercá a dá espressione simtiemintelor de multiamire, simtiemintelor de acordu ce a produsu cuventarea Ilustritatei Vóstre in inimile nóstre a tuturor deputatilor congresuali! —

Asia este Ilustrisime, in restempu scurtu, abia preste unu anu de dile ne aflamu de presinte pentru a dóu'a óra intruniti intru acésta santa Casa pentru alegerea archiepiscopului si metropolitu romanilor de religiunea gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a; nu multu înainte de ast'a in caus'a tempurie repausari a marelui archiepiscopu si metropolitu Andreiu, éra acum din caus'a trecerei archiepiscopului si metropolitului nostru Procopiú Ivacicovicu ca atare la ierarchi'a serbéscá; — in privinti'a acést'a, — in considerarea impregiarilor extraordinari suntemu de acordu cu Venerabilulu Consistoriu metropolitanu, care renunciarea fostului nostru archiepiscopu si metropolitu Ivacicovicu o a privitu de fapta complinita si a dechiaratu scaunulu archiepiscopului si metropolitului nostru de vacantu. —

Aceste veduviri dese a scaunului nostru archiepiscopescu si metropolitanu, — asia este, sguiduie, conturba cursulu agendelor, in sa privindu noi aceste evenimente ca nisce dispositiuni ale provedintiei le primimu cu supunere crestinésca ca pre nisce viue dovedi despre precari'a sórte a combinatiunilor omenesci, despre desiartatiunea gloriei lumesci si ca nisce ocaziuni de a ne deprinde efectivminte intru exercitiulu drepturilor nóstre constitutionali bisericesci; — misiunea si datori'a nóstra atátu de sublîma câtu si de grava este asia dara si a intregi scaunulu vacantu, a alege unu archiepiscopu si metropolitu alu romanilor de religiunea gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a; — procedendu spre acestu scopu inaltu cu inima sincera, cu cunoscentia curata, in contielegere si solidaritate, precum ne impune si pretinde acést'a santieni'a causei, — si déca vomu considerá, cumca la tóte popórele si cele mai civilizate este devis'a inaintarei culturai, déca vomu considerá starea cea remasa indereptu a credintiosilor nostri, a clerului, si poporului, a bisericilor si scólelor nóstre in adeveru ne vomu convinge si mai de aprópe despre detori'a nóstra cea santa de a purcede la actulu alegerei in contielegere si armonie, — avendu cu totii, unulu si acelasi scopu, scopulu de a cautá si aflá si alege de capu alu administratiunei nóstre bisericesci, alu Ierarchiei nóstre dreptu credintiose din Ungari'a si Transilvani'a pre acelu barbatu meritatu de biserica si de scóla, care simtiendu in inim'a sa cuvintele mantuitoriului nostru Isusu Cristosu, care dice: „fiti deseversiti precum tatalu vostru din ceriu este deseversitu,“ si éراسي: „mergeti invetiati tóte limbele botezandu etc.“, — se-si cunósca de cea mai santa datoría a chieinarei sale celei inalte si grele a inaintá caus'a invetiamentului popularu, a spriginí, a ajuta, a sustiené si a aperi instituttele nóstre de invetiamentu cu caracteru confesionalu, de ori si ce categoria, — a se ingrigí de inaintarea culturai clerului amesuratu spiritului tempului, si acést'a cu tota ocaziunea atátu in consistoriulu archidiecesanu si metropolitanu, câtu si in sínódele si congresele nóstre natiunali bisericesci, ingrigindu sub insusi a sa grea raspundere a se esecutá cu tóta acurateti'a decisiunile si statoririle acelor'a, fiindu cultur'a unic'a garantía a natiunitatii si buneí stari materiali, precum in deobste asia si a credintiosilor nostri, clerului si poporului nostru gr. or.; misiunea si datori'a nóstra este a alege de Archiepiscopu si Metropolitu, — mai incolo — pre acelu barbatu, care avendu in inim'a sa cuvintele Mantuitoriului nostru Isusu Cristosu care dice: „asia se luminedie fap-

tele vóstre cele bune inaintea ómeniloru ca vedindu faptele vóstre cele bune se marésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri,“ si éراسي: „voi sunteti lumin'a lumei“ etc., „voi sunteti sarea pamentului“ etc., — se fia insusi mecenatele culturai, propagatoriulu luminei, — se fia insusi esemplu viu de crestinu bunu, de adeveratu invetiacelu si urmatoriu alu lui Cristosu: „intru aceea ve ve-ti cunósce cá sunteti ucenicii mei, déca ve-ti avea dragoste intre voi“ dice mantuitoriulu prin rostulu Evangelistului — se fia insusi parinte bunu, cu dragoste crestinésca catra cleru si poporu, — se staruiesca din tóte puterile cu cuventulu si cu fapta a sustiené religiositatea, credinti'a cea adeverata stramosiésca in tóta curatieni'a si integritatea sa; a goní, a combate vitiulu, a spriginí si a inaintá virtutea, a staruí mai incolo si a priveghiá pentru sustienerea si crescerea moralitatiei, desradecinarea si sterpirea coruptiunei ce amenintia cu totala derapanare societatea umana!

Acést'a este Ilustrisime Dle! si Présantite Parinte Episcopé! ceea ce cere si astépta neconditionatu clerulu si poporulu romanu gr. or. dintru adenculu inimei sale dela Archiepiscopulu si Metropolitu seu — cáci asia si numai asia ne vomu puté aperi, sustiené si asecurá asiediemintele cele folositorie, autonomi'a limbei si natiunitatea santei nóstre bisericii gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a, in impregiarile, in pusetiunea, in care ne aflamu, si pre care cu totu dreptulu o numiti: „grava“; ca se aflamu deci pre acelu barbatu, care se aiba calitatile recerute, taria de caracteru crestinescu, credintia si dragoste adeveratu activa, tactica si energia urmandu intru tóte principiulu dreptatei, ca se aflamu pre acelu barbatu care se voiésca si se póta satisface datorintieloru chieinarei sale, se póta si se voiésca a corespunde trebuintiei, pretensiunei si asteptarei celei drepte acelorú unu milionu si siese sute de mii de credintiosi ai bisericii nóstre gr. or. din Ungari'a si Transilvania spre care scopu i va fi totu-deun'a asiguratú totu spriginulu si ajutoriulu din partea clerului si poporului nostru, a tuturor romanilor gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a pre cale constitutionale in congresele nóstre natiunali bisericesci, ca se nimerimu pre acelu barbatu — invocamu intru ajutoriulu nostru darulu duhului santú, si cu inima curata, in fric'a lui Ddieu, avendu numai chiaru binele si prosperarea bisericii, scóleloru si credintiosilor nostri inaintea ochiloru, cu unu cugetu, in dragoste si armonia — urmandu invitatiunei Ilustritatei vóstre pasimu la actulu alegerei de Archiepiscopu si Metropolitu cu acea firma sperantia, in acea credintia puternica, cá Dumnedieuulu parintiloru nostri prin duchulu seu celu santu ne va lumina, ne va aretá, pre unsulu seu — si asia sub intieplept'a conducere a Venerabilului Presidiu ne va succede a indepliní acestu actu inmentosu spre marirea numelui lui Ddieu, spre infflorirea bisericii si prosperarea scóleloru nostre confesionali, spre inaintarea in cultura si buna stare materiala a clerului si poporului nostru romanu. — In acést'a credintia si sperantia incheiu cu acele cuvinte odihnitorie ale Mantuitoriului ce dice: „Eu sum cu voi, si nimenea in protiv'a vóstra.“ Amin.

Préonoratu Cleru Romanu!

Fórté pucini vor fi dintre DVóstre préonorati confrati, carii in viéti'a pastoririi sufletelor se nu fi-ti esperiatu lips'a unei „Concordantie biblice,“ cáci ca esemplu se aducu inainte numai acea giurstaré: cá confratii preoti adeseori pentru a aflá, câte unu versu din S. Scriptura trebue se resfoiasca séu toti evangelistii séu mai multe epistole, si de câte ori insedaru, apoi prelucrarea contiuineloru*) fora concordantia e unu lucru fórté greu si pentru poporulu nostru nepracticaveru; cáci trebue se marturisimu cá pre poporulu nostru — care din darulu lui Dumnedieu

*) predicatoru.

au pastratu credinti'a cea adeverata numai cu adeverurile scóse din S. Scriptura lu-potemu luminá cu cfeptu bunu, cáci cumu ne invétia S. Apostolu Pavelu: „*Viu si lucratoriu este cuventulu lui Domnedieu si mai ascutitu decâtu tóta sabi'a ascutita de amindoue partile si strabate pan'la despartirea sufletului si a mintei, si e judecatoriuu cugeteloru si a ganduriloru inimii;*“ Evr. 4. 12, si fórté pucinu 'lu petrunde predic'a disa exabrupto; — acestor'a a voitu a sucurge subscrisulu candu inca in anulu 1871 s'a detiermuru la prelucrarea unei „**Concordantie biblice reale**“ carea cu ajutoriuu lui Dumnedieu a finit'o si randuit'o incátu in tóta or'a se póte dá sub tipariu.

Noi romanii pan'acuma n'avemu neci unu feliu de concordantia, cei mai multi*) ne-amu folositu pentru aflarea cutarui tectsu scripturalu cu concordantie latinesci, care in sa parte cá-su defeptuóse si nu corespundu lipseloru clerului romanu, parte numai ne indruméza la cáte unu versu scripturalu, care trebue selu cercamu in S. Scriptura (daca o avem) cáci dorere acésta carte santa lipsesce in fórté multe parochie romanesci. Dara pana in anii trecuti neci apusenii n'au avutu ceva concordantia bine randuita, panace in Parisu parintele Carolu Mazonu a compusu concordanti'a sa biblica reale, pe care au lucratu in restimpu de 30 ani — in acésta concordantia biblica deosebitele materie scripturali suntu culesse la olalta asia ca d. e. voindú cineva a contioná despre elemosina (milostenia) va aflá sub acestu titlu tóte sentintiele din testamentulu vechiu si nou sunatorie despre acestu obiectu, acésta concordantia laudata si prin episcopulu de Orleans Dupanloup adi e deja prelucrata in mai multe limbi europene.

Pe bas'a acesteia a prelucratu si subscrisulu „**Concordanti'a biblica reale**“ „*séu locuri scripturali in ordinea alfabetica a materieloru diverse*“ in limb'a romana, carea cuprinde in sine la 500 de obiecte puse in ordulu alfabeticu d. e. cu litera A, abdicere, abnegare de sine, adeveru, adorare, adulteriu, agricultura, alegere, aluatu, amaratiune, ambitiune, amicitia, amoru, angeru, angeru reu, inima, antichristi, aparatoriu, apasare . . . . si asia mai incolo tóte materie morale si dogmatice privitorie catra Domnedieu, deaprópele si noi insine, precum si tóte materie despre virtuti si peccate, in care langa fiacare versu e espusu si loculu unde se afla acel'a in S. Scriptura, cum acea se póte vede in esemplulu mai diosu reproducu.**)

Aici amu de a insemná: cumca in prelucrarea acestui opu m'am folositu de S. Biblia strapusa romanescu la Blasiu in a 1795 sub fericitulu episcopu Bobu, neschimbandu din aceea nemica, éra unde au fostu lipsa de a se esplicá intielesulu vre unui versu, aceea in totu loculu e espusu intre parantese langa tectstulu originalu.

In firm'a convicitiune dar cumca cu edarea opului „**Concordantie biblice**“ voi face unu mare folosu Préonoratului Cleru romanu, — care cu densulu se va poté folosi atátu la prelucrarea opuriloru bisericesci, — cátu mai inadinsu la prelucrarea contiuneloru, nefiindu necesitatu a resfoi cáte pentru unu versu tóta scriptura — vinu a publicá acésta cóla de prenumeratiune la opulu mai susu intitulatu, care va cuprinde in sine in tipariu la 40—45 cole si déca va aflá partinirea Préonoratului Cleru romanu si voi fi norocosu a dobandi atátia prenumeranti cátu se mi-se asigure spesele tipariului cátu de curundu se va si tipari.

Prenumeratiunea la „**Concordanti'a biblica reale**“ me rogu a face la autorulu subinsemnatu pan la ultim'a lunei lui Ianuariu anulu 1875. — pretiulu unui esemplariu din acestu opu voluminosu — in sperare cá va fi partinitu de Préonoratulu Cleru romanu — pentru prenumeranti se defige numai la 3 fl. v. a., care suma nu se cere anticipative ci posticipative dupa primirea opului, éra pentru neprenumeranti va costá 4. fl. v. a.

Cu tóta stim'a me rogu dara de Préonoratulu Cleru romanu ca se binevoiesca a partini acestu opu, la care subscrisulu nu dorescu altu ceva decâtu se aiba atátia prenumeranti in cátu acel'a se póte tipari, si acést'a-mi-va fi destula renumeratiune pentru ostenelele multe de trei ani.

Dupa care insemnandu inca, cá opulu desamintitu a dobandita si aprobarea Preaveneratului Ordinariatu Gherlanu, me rogu de P. O. Domni colectanti si M. On. Domni protopopi carii voru binevoi a primi asupra-si acésta sarcina, ca cólele de prenumeratiune, ori umplute ori ba se mi-le retramita pan'la tempulu susu defiptu.

Recomandandu-ne bunavointiei si partinirei Préonoratului Cleru romanu.

Gherl'a in Octobrie 1874.

Titu Budu.

Concipistu episcopescu si ases. consis.

*) dintre preotii romani greco-catholici.

Red.

***) Testurile scripturali vorbescu despre elemosina, in sa lips'a de spatiu nu le potemu publicá.

Red.

Nr. 1757. Plen.

CONCURSU.

3

In legatura cu publicatiunea presidiala Nr. 1226. Bis. facuta in Nrii 41. 42. si 43. ai Luminei, se prolongesce terminulu de concursu pentru catedr'a profesoralu dela institutulu clericalu din Aradu pana la 15. Noembre vechiu a. c. — Recurintii au a produce aici testimoniulu despre absolvitele 8 clase gimnasiali, precumu si testimoniulu de calificatiune din sciintiele teologice, totuodata a-si documentá aplicarea dupa absolvirea studioloru. Salarulu e 800 fl. si dupa impregiurari cuartiru liberu.

Aradu 7. Octobrie 1874.

*Consistoriuu eparch.
gr. or. din Aradu.*

CONCURSU.

3

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Bochi'a, inspectoratulu Beliului cottulu Biharii se deschide concursu pana in 20 Octomvre v. a. c. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele suntu: a,) in bani, 18 fiorini; b,) in naturale 12 cubule jumetate gráu, jumetate cucurudiu; c,) fenu 90 portióne; d,) lemne 6 orgii e,) cuartiru liberu cu gradina, si stólele cantoralu.

Doritorii de a fi alesi au a-si tramite recursele loru comitetulu parochialu adresate la oficiulu inspectoratulu in Beliu pana la 20 Octomvre v. a. c. —

Bochi'a, 4 Octomvre v. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Capitanu, insp. scol.

CONCURSU

3

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comunitatea Labasintiu prottulu Lipovei se deschide concursu pana in 8 Noembre a. c. s. v.

Emolumintele suntu: a,) in bani gat'a 84 fl. v. a. b,) 24 meti gráu si 24 cucurudiu c,) 80 fnt. sare d,) 80 fnt. clisa e,) 15 fnt. lumini. f,) 12 stangeni de lemne. g,) 4 jugere livada. h,) cuartiru liberu si gradina.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu se aviséza recursurile loru instruate dupa intielesulu celoru prescise si adresate comitetulu parochialu se le astérna la terminulu susuamintitu domnului inspectoru cercualu de scóle in Cuvesdia, post'a ult. Temes-Bresztovatz.

Labasintiu in 27 Septem. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Iosifu Iorgovoiu m. p. inspect. cerc. de scól.

CONCURSU

3

Se escrie concursu pentru parochie vacante din protop. Vilagos; si anume:

1. Agrisiu cu carea este inpreunatu emolumentulu: 1. Sesiá pamentu si unu fondu intravilanu, dela 180 casi atátea mesuri cucuruzu, si stólele usuat.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a reproduce testimoniulu cá a absolvitu 8 clase gimnasiali si suntu bine-meritati pe terenulu bisericescu si scolalariu; cei santiti voru avea antaetate.

Déca capelanulu de acum n'aru reesi alesu, in 3 ani are a capetá diumetate din beneficiulu amintitu. Alegerea va fi la 27 cur. —

2. Ternova cu 1 sesiá pamentu, dela 100 case una, ér dela 120. casi cáte 1/2 mesura bucate si stólele usuat. —

Recurintii debue se arate cá au finitu 4 clase gim. séu déca e preotus se reproduce atestatu despre purtarea sa morala de pana acum. Alegerea va fi la 2. Noemb. a. c.

Cei carii voru aspirá dupa vre una din aceste parochii, au ase pesentá in vre o Dumineca séu serbatore in biserica si a cantá séu a tiene cuventare; éra recursele se si le tramita la protop. tractu-
alu.

Datu in Agrisiu si Ternova la 6. Oct. 1874.

Comitetele parochiali,

Cu scirea mea G. Vasilieviciu, protop. Vilagosului.